

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

การพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

มรธา สุขเกษม

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,
Email : canvgcanvg@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยใช้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ 2) เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวนนักเรียน 40 คนโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.8010 หรือคิดเป็นร้อยละ 80.10 ซึ่งอยู่ในระดับมาก 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติมีความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 85.00 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 80 ความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ, การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร, กิจกรรมบทบาทสมมติ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

Development of English Communicative Ability Using Communicative Language Teaching with Role Play of the Eighth Grade Students

Muratha Sookkasem

Branch Curriculum and Instruction Department Faculty of Education Rajabhat Mahasarakham University,
Email : canvgcanvg@gmail.com

Abstract

This research aimed to 1) study the effectiveness index of using communicative language teaching with role play of the eighth grade students 2) compare the English communicative ability after using communicative language teaching with role play with 80 percent criterion 3) study the eighth grade students' satisfaction of using communicative language teaching with role play. The population and samples consisted of 40 eighth grade students of Prommanusorn Phetchaburi School, Muang District, Phetchaburi, in the first semester of the 2019 academic year, obtained through cluster random sampling. The research instruments consisted of 1) learning organization plans, 2) the English communicative ability test, and 3) a satisfaction test. The statistics employed in data analysis were percentage, mean, standard deviation, and t-test (Dependent Samples)

The results are as follows: 1) the effectiveness index of using communicative language teaching with role play of the eighth grade students was 0.8010, representing 80.10 percent that was at a high level. 2) the English communicative ability after using communicative language teaching with role play was 85.00 percent which was higher than with 80 percent criterion, differed with statistical significance at the 0.05 level. 3) the eighth grade students' satisfaction of using communicative language teaching with role play was at a high level.

Keywords : English communicative ability, Communicative language teaching, Role Play

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ใช้เป็นภาษาราชการในการสื่อสารด้านการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตของคนไทยและคนทั่วโลก ทุกวันนี้คนเรสื่อสารกันด้วยภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารกันโดยตรง การใช้อินเทอร์เน็ต การดูทีวี การดูภาพยนตร์ การเขียนโปรแกรม คอมพิวเตอร์ หนังสือคู่มือทางด้านวิชาการต่างๆ บันทิตที่สำเร็จการศึกษาออกมาในปัจจุบัน ถ้ามีความรู้ ภาษาอังกฤษทั้งการพูดและการเขียนเสริมเข้าไปด้วยอีก โอกาสที่จะได้รับการพิจารณาการรับเข้าทำงานก็จะ ได้รับการพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ เนื่องด้วยมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 19) จากการศึกษาของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา การดำเนินการภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 และสภาพการณ์ที่เป็นแรง กกดดันทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ โดยใช้กรอบและแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 และแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับ ปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) บริบทของการจัดการศึกษา และผลการพัฒนาการศึกษาของไทยในปี 2552- 2558 สรุปได้ดังนี้ 1. ทักษะด้านภาษาของแรงงานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการของประเทศ ไทยและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีแนวโน้มลดลง จากข้อมูลของ IDM พบว่า คะแนนการประเมินทักษะ ภาษาลดลงจาก 4.24 คะแนน (คะแนนเต็ม 10) ในปี 2552 เหลือ 3.86 คะแนน ในปี 2559 โดยแรงงานไทยมี ทักษะด้านภาษาอยู่ในอันดับที่ 52 ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์อยู่ในอันดับที่ 10 และมาเลเซียอยู่ในอันดับที่ 26 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 41)

เป้าหมายการจัดการศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาใน ระยะเวลา 20 ปี ไว้ 5 ด้าน 1. ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) 2. ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม (Equality) 3. ระบบ การศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถและเต็มศักยภาพ (Quality) 4. ระบบ การบริหารการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และการลงทุนทาง การศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) 5. ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการ เปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ซึ่งได้กำหนดระดับความสามารถด้าน การใช้ภาษาอังกฤษเฉลี่ยของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับเมื่อทดสอบตามมาตรฐานความสามารถทาง ภาษาอังกฤษ (CEFR) ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายในช่วงปีที่ 1-5 ต้องได้ระดับ A1 ภายในช่วงปีที่ 6-10 ต้องได้ระดับ A2 ภายในช่วงปีที่ 11-15 ต้องได้ระดับ B1 และภายในช่วงปีที่ 16-20 ต้องได้ระดับ B2 ส่วน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภายในช่วงปีที่ 1-5 ต้องได้ระดับ A2 ภายในช่วงปีที่ 6-10 ต้องได้ระดับ B1 ภายในช่วงปีที่ 11-15 ต้องได้ระดับ B1+ และภายในช่วงปีที่ 16-20 ต้องได้ระดับ B2 ตามลำดับ (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 80-84)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้จัดให้วิชาภาษาอังกฤษอยู่ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ระบุจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศสามารถใช้ ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอด ความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ โดยด้านที่มีความสำคัญก็คือ ภาษาเพื่อ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

การสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง พูด อ่าน เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 220-227)

ตามจุดมุ่งหมายของสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ)ต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการสื่อสารแต่พบว่าปัญหาที่นักเรียนไทยส่วนใหญ่ประสบในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ก็คือความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ เนื่องจากนักเรียนไทยส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน(ปีปิซีไทย, 2561 น.1) ด้วยสภาพแวดล้อมที่ไม่ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้นักเรียนขาดทักษะด้านการพูด และไม่ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษมากเท่าที่ควร

ปัจจุบันนักเรียนไทยประสบกับปัญหาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษซึ่งถือว่าเป็นปัญหาหลักของคุณภาพการศึกษาของไทยในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และจากการจัดอันดับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เช่นเดียวกับประเทศไทย ในรายงานประจำปี 2561 ของสำนักงานจัดอันดับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ หรือ Education First (EF) ที่มีสำนักงานใหญ่ในสวีตเซอร์แลนด์ ซึ่งออกมาเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2561 ระบุว่าไทยอยู่ในอันดับ 64 จาก 88 ประเทศทั่วโลกที่ไม่ได้ใช้อังกฤษเป็นภาษาหลัก (ข่าวสด, 2561 น.1) (เดอะสแตนดาร์ด, 2561 น.1) จากรายงานดังกล่าวยิ่งแสดงให้เห็นว่า ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทย โดยเฉพาะทักษะด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร คือ เมื่อเรียนแล้วผู้เรียนไม่สามารถพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทำให้เรียนไปแล้วไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด ซึ่งอาจจะนำไปสู่ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนรู้หรือการประกอบอาชีพต่อไป ในขณะที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 2 โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศก็ประสบกับปัญหาในเรื่องของทักษะด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยดูได้จากผลการทดสอบขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-Net) ประจำปีการศึกษา 2561 ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานโดยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี มีผลการทดสอบ (O-Net) คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 39.96 (โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี, 2561, น. 10) ซึ่งปัญหาสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยพบ คือ นักเรียนขาดความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการเรียนการสอนโดยวิธีการแบบท่องจำ จากครูส่วนใหญ่ที่คุ้นชินกับวิธีการสอนที่เน้นโครงสร้างหลักไวยากรณ์เป็นสำคัญ (grammar translation) ซึ่งเป็นวิธีดั้งเดิมที่ใช้มาตลอด ไม่ว่าครูจะรุ่นใหม่หรือเก่า ดร.มินตรา ภูริปัญญวานิช อาจารย์ประจำสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ข่าวสด, 2561 น. 1) ซึ่งระบบการเรียนการสอนแบบนี้จะมุ่งเน้นเพื่อให้เด็กสอบผ่าน แต่ไม่ได้เน้นกระบวนการฝึกการใช้ภาษา จากปัญหานี้ ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญและแก้ไขปัญหาดังกล่าว เหล่านี้ให้หมดไป ควรตระหนัก และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษมากขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน การศึกษา และประเทศชาติต่อไป

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่า มีหลากหลายแนวคิดที่จะช่วยแก้ปัญหาด้านการพูดเพื่อการสื่อสาร แต่แนวคิดที่เหมาะสมอีกแนวคิดหนึ่ง คือ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (พรสวรรค์ สีป้อ,

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

2550, น. 100) ได้อธิบายว่า บทบาทสมมติ เป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่งซึ่งได้มีการวางบทบาทให้ผู้เรียนได้แสดงในสถานการณ์ที่กำหนดไว้ โดยที่ผู้เรียนนั้นต้องใช้จินตนาการว่าตนเองได้สวมบทบาทเป็นอะไร และทำการแสดงบทบาทเป็นบุคคลนั้น ๆ ออกมาตามความรู้สึก ความนึกคิด และประสบการณ์ของตนเอง เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้เข้าใจความรู้สึกความคิดของบุคคลอื่น ๆ รวมทั้งของตนเองอีกด้วย นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจในพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับบทบาทสมมติเช่นกัน (ทิตนา แชมมณี, 2559, น. 358) ได้อธิบายว่า บทบาทสมมติ หมายถึง กระบวนการสอนที่ครูผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยที่ผู้เรียนต้องมีการสวมบทบาทในสถานการณ์ที่มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกตามความรู้สึกความนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดง ทั้งในด้านความรู้ ความนึกคิด และพฤติกรรมที่สังเกตพบ มาเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การเรียนรู้นั้นก็ถือว่าประสบความสำเร็จ ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในด้านการพูดเพื่อการสื่อสารเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ศึกษาจาก (พรสวรรค์ สีป้อ, 2550, น. 25) แล้วผู้วิจัยนำขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมาประยุกต์ คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก (Practice) ขั้นที่ 3 ขั้นการใช้ (Production) โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมาประยุกต์ในขั้นตอนนี้ ซึ่งการการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารทักษะกระบวนการคิด ความรู้ และความชำนาญในสื่อสารเพิ่มมากขึ้น

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน ซึ่งกิจกรรมบทบาทสมมติ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยที่ผู้เรียนต้องมีการสวมบทบาทในสถานการณ์ที่มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกตามความรู้สึกความนึกคิดของตน ซึ่งผู้วิจัยมั่นใจว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ จะสามารถพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 2 โรงเรียนโรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี ได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และเห็นถึงความสำคัญที่จะสามารถนำไปใช้ได้จริงในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยใช้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ

การทบทวนวรรณกรรม

1. การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและให้คำจำกัดความไว้ ดังนี้

Harmer (2001, pp. 43-45) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นไม่ได้จำกัดความไว้เพียงแค่การสอนกฎเกณฑ์ด้านไวยากรณ์แต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นยังต้องคำนึงถึงสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องภาษานั้น ๆ ด้วย เช่น การใช้ภาษาเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ภาษาเพื่อการแสดงความคิดเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย การใช้ภาษาเพื่อการเชิญชวน การใช้ภาษาเพื่อการแสดงการตอบรับหรือปฏิเสธ ซึ่งในการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นผู้เรียนจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ด้วยเพื่อจะได้ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ

Richard (2006, p. 5) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น เป็นการปฏิบัติกิจกรรมและมีส่วนร่วมในชั้นเรียนในหลาย ๆ ด้าน มีการใช้เนื้อหาที่สามารถพบได้ในชีวิตประจำวันมาใช้ในชั้นเรียน เช่น โฆษณา หนังสือพิมพ์ แผ่นป้าย วารสาร ข้อความต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำมาใช้ป็นสื่อหรือการจัดกิจกรรมภายในชั้นเรียนได้ โดยเป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับสิ่งที่สามารถพบเจอได้ในชีวิตประจำวัน และทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการเรียนการสอนมากขึ้น

Hedge (2008, pp. 57-58) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นเป็นวิธีการหรือแนวทางหนึ่งในการให้ผู้เรียนได้พัฒนาแก้ไขความสามารถด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนให้ดีขึ้นจนกระทั่งผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการใช้ภาษาและมีความเข้าใจอย่างถูกต้อง

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540, น. 34-35) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารถือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสามารถของผู้เรียนในเรื่องของการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ และก็ยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา รวมไปถึงความถูกต้องของการใช้ภาษาอีกด้วย

กรมวิชาการ (2544, น. 6) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในการนำเสนอและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (ทัศนคติของตนเอง) ความรู้สึก ความนึกคิด ในเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม ไม่ว่าจะป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนก็ตาม

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (2548, น. 25) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การสอนภาษา (อังกฤษ)เพื่อการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว และมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงเข้าใจในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และสามารถนำไปใช้ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากคำจำกัดความที่ได้กล่าวมาข้างต้นทำให้สามารถสรุปได้ว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การสอนภาษาที่มุ่งเน้นพัฒนาการหรือความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อการ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

แลกเปลี่ยนและรับข้อมูล เพื่อการนำเสนอและรับข่าวสาร เพื่อการแสดงความคิดเห็น และอื่น ๆ แต่ก็ยังคงให้ความสำคัญกับความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

1.1 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและหนังสือที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและให้คำจำกัดความไว้ ดังนี้

Scott (1981, pp. 70-79) ได้เสนอไว้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร(ทักษะการพูด) ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. การกล่าวถึงวัตถุประสงค์ (Setting objectives) โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้กล่าวถึงวัตถุประสงค์หรือบอกให้ผู้เรียนรู้อะไรที่จะเรียนซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีตามวิธีของครูผู้สอน

2. การนำเสนอเนื้อหา (Presentation) โดยครูผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนรู้จักการสังเกตลักษณะของภาษา โดยอาจจะสังเกตความหมายของข้อความที่พูดจากบริบทข้างเคียง ยกตัวอย่างเช่น ผู้พูดเป็นใคร มีความสัมพันธ์อย่างไรกับผู้ที่สนทนาด้วย ผู้สนทนาจะบอกอะไร อาจจะเป็นอย่างที่พูดถึง สถานที่พูดถึง เป็นต้น

3. การฝึกและการถ่ายโอน (Practice and Transfer) โดยการฝึกจะเริ่มกระทำได้หลังจากขั้นนำเสนอเนื้อหา ซึ่งอาจจะฝึกคนเดียว ทีละคู่ หรือเป็นกลุ่ม หลังจากนั้นครูจะทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันในการใช้ภาษาที่นานขึ้น ทั้งนี้อาจจะมีการเล่นเกมหรือแสดงบทบาทสมมติ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน

Byrne (1990, pp. 90-99) ได้เสนอไว้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (ทักษะการพูด) ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) เป็นขั้นที่ครูจะต้องให้ความรู้แก่ผู้เรียน ซึ่งครูอาจจะนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต การให้ผู้เรียนอ่านบทสนทนาหรือเนื้อเรื่อง หรือสรุปกฎเกณฑ์การใช้ภาษาจากการอ่านบทสนทนาหรือเนื้อเรื่องที่เตรียมไว้ ในขั้นนี้ครูผู้สอนควรให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เพราะผู้เรียนจะต้องนำความรู้ในขั้นนี้ไปฝึกใช้ต่อไป

2. ขั้นการฝึก (Practice) เป็นขั้นที่ครูจะให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษา อาจจะฝึกโดยการให้อ่านออกเสียงตามทั้งชั้น การฝึกเปลี่ยนโครงสร้างประโยค ซึ่งจะเป็นการฝึกเพื่อให้ผู้เรียนสามารถจำกฎเกณฑ์ได้ เพราะขั้นนี้เน้นความสำคัญของการใช้ภาษาเป็นหลัก

3. ขั้นการใช้ (Production) เป็นขั้นที่ครูทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาหรือผู้ให้คำแนะนำ เพราะในขั้นนี้ผู้เรียนจะต้องฝึกการใช้ภาษาอย่างเป็นอิสระ หากมีข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจะไม่ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญหรือเรื่องที่ผิดร้ายแรง ถ้าการใช้ยังไม่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการสื่อสาร เนื่องจากขั้นนี้จะเน้นความคล่องแคล่วและความสามารถในการสื่อสารเป็นสำคัญ

Harmer (1992, pp. 50) ได้เสนอไว้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร(ทักษะการพูด) ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

1. ขั้นการนำเสนอเนื้อหาใหม่ (Introducing new language) เป็นขั้นที่ครูผู้สอนได้นำเสนอเนื้อหาความรู้ใหม่ทางภาษาที่ผู้เรียนไม่เคยรู้ ซึ่งครูอาจจะนำเสนอเนื้อหาให้ผู้เรียนเข้าใจทั้งทางด้านความหมาย การใช้ภาษา โครงสร้างประโยคหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ผ่านการสังเกตจากบริบททางภาษา

2. ขั้นการฝึก (Practice) เป็นขั้นที่ครูผู้สอนให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษา แต่จะเป็นการฝึกแบบควบคุมการใช้ภาษาของผู้เรียน เช่น การฝึกออกเสียงหรืออ่านตามครู การเติมข้อมูลที่หายไป การฝึกพูดเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองโดยใช้โครงสร้างหรือกฎเกณฑ์ที่เรียนผ่านมาแล้ว เป็นต้น

3. ขั้นกิจกรรมการสื่อสาร (Communicative activities) เป็นขั้นที่ครูผู้สอนจะเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือ เพราะในขั้นนี้ผู้เรียนจะต้องฝึกการใช้ภาษาในลักษณะเสมือนจริง ผู้เรียนมีอิสระในการใช้ภาษามากขึ้น เช่น กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2542, น. 6-7) ได้เสนอไว้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการเตรียมความพร้อม (Warm up) เป็นขั้นที่ครูจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพร้อม ความสนใจที่จะเรียน เช่น การทำกิจกรรมโดยการให้ผู้เรียนปฏิบัติตามคำสั่ง การเล่นเกม การร้องเพลง เป็นต้น

2. ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) เป็นขั้นที่ครูผู้สอนจะนำเสนอเนื้อหาความรู้ทางภาษาให้แก่ผู้เรียน ซึ่งถือเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาในด้านต่าง ๆ เช่น การใช้ภาษา การอ่านออกเสียง ด้านคำศัพท์ ด้านความหมายของคำ และโครงสร้างทางไวยากรณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน เป็นต้น

3. ขั้นการฝึก (Practice) เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะได้ฝึกการใช้ภาษาที่ได้เรียนรู้มาจากขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) แต่มีครูเป็นผู้ควบคุมการฝึกหรือนำผู้เรียน การฝึกในขั้นตอนนี้มุ่งให้ผู้เรียนได้จดจำรูปแบบทางภาษาเป็นหลัก ซึ่งอาจจะฝึกจากการอ่านหรือออกเสียงตาม ทำซ้ำ ๆ จนเกิดความคล่อง แล้วไปฝึกพูดบทสนทนา ตั้งแต่ทีละคน เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่ม จากนั้นจึงฝึกการเขียนหรือเขียนตามคำบอก

4. ขั้นการใช้ (Production) เป็นขั้นที่ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการเรียนรู้จากสถานการณ์ในห้องเรียนไปสู่นอกห้องเรียน โดยครูผู้สอนจะเป็นเพียงผู้ชี้แนะหรือผู้ช่วยเหลือ โดยกิจกรรมที่ใช้ในขั้นนี้อาจจะเป็น กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ การแสดงในสถานการณ์จำลอง เป็นต้น

5. ขั้นการสรุป (Wrap up) เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ทำการสรุปเนื้อหาที่เรียนมาในแต่ละครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนได้สรุปบทเรียนที่เรียนมา อาจจะเป็นการให้ทำแบบทดสอบ หรือการทำแบบฝึกหัด เป็นต้น

กรมวิชาการ (2545, น. 111) ได้เสนอไว้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) เป็นขั้นที่ครูผู้สอนจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ถือว่าเป็นขั้นเริ่มต้นการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนจะเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจรูปแบบทางภาษา วิธีการใช้ภาษา ด้านการออกเสียง ด้านความหมาย ด้านคำศัพท์ และด้านโครงสร้างไวยากรณ์ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ

2. ขั้นการฝึก (Practice) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา แต่มีครูผู้สอนคอยควบคุมหรือชี้แนะ ซึ่งในตอนแรกครูผู้สอนจะควบคุมเป็นพิเศษแต่หลังจากนั้นอาจปล่อยให้ผู้เรียนทำเองมากขึ้น การฝึกในขั้นนี้จะเน้นให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบทางภาษาได้ เน้นความถูกต้องทางภาษาเป็นหลัก แต่ในขณะเดียวกันครูผู้สอนต้องให้

ข้อมูลป้อนกลับด้วยว่าผู้เรียนใช้ภาษาถูกต้องหรือไม่ หลังจากนั้นจึงฝึกด้วยการเขียนเพื่อให้เกิดความแม่นยำในการใช้

3. ขั้นการใช้ (Production) เป็นขั้นที่ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร นำความรู้จากในห้องเรียนไปสู่ นอกห้องเรียน การฝึกในขั้นนี้จะเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นการจำลองขึ้น หรือ สถานการณ์จริง โดยมีครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะหรือแนะนำ การฝึกใช้ภาษาเช่นนี้จะช่วยให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้รู้ว่าเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปเพียงใด และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่เคยเรียนมามาใช้ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้มากขึ้นเพราะผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้รูปแบบทางภาษาที่กำหนดอย่างเช่นในขั้นการฝึก

พรสวรรค์ สิปโป (2550, น. 25) ได้เสนอไว้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) เป็นขั้นที่ครูผู้สอนจะนำเสนอเนื้อหาใหม่ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษา รูปแบบภาษา ความหมาย และเกณฑ์การใช้ โดยครูผู้สอนอาจจะเสนอเนื้อหาใหม่ในรูปแบบของบทอ่าน บทสนทนา ใช้รูปภาพประกอบ หรือใช้ของจริง

2. ขั้นการฝึก (Practice) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้นำความรู้มาฝึกใช้ในทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยเริ่มต้นจากการฝึกแบบควบคุม (Controlled practice) แล้วค่อยเป็นการฝึกแบบกึ่งควบคุม (Semi controlled practice) ซึ่งการฝึกในขั้นนี้เน้นให้ผู้เรียนจำรูปแบบทางภาษาและเน้นความถูกต้องทางภาษาเป็นหลัก โดยอาจจะเริ่มจากการฝึกแปลก่อน แล้วค่อยไปเป็นการอ่าน การเขียนต่อไป แต่ขณะที่ผู้เรียนฝึกผู้สอนก็ต้องให้ข้อมูลกลับด้วยเพื่อที่ผู้เรียนจะได้รู้ว่าใช้ภาษาถูกหรือไม่

3. ขั้นการใช้ (Production) เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะได้ส่งต่อหรือถ่ายทอดสิ่งที่ได้เรียนและฝึกมาแล้ว โดย การไปใช้จริงเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งผู้เรียนจะได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จำลองหรือสถานการณ์จริง ส่วนครูผู้สอนทำได้เพียงแต่เป็นผู้ชี้แนะ

จากข้อเสนอที่ได้กล่าวมาข้างต้นทำให้สามารถสรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนหลัก คือ 1. ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) เป็นขั้นที่ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาใหม่ให้แก่ผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้ภาษาในด้านต่าง ๆ 2. ขั้นการฝึก (Practice) เป็นขั้นที่ครูผู้สอนเป็นผู้ควบคุมการฝึกในช่วงแรก (Controlled practice) แล้วค่อยเป็นการฝึกแบบกึ่งควบคุม (Semi controlled practice) และ 3. ขั้นการใช้ (Production) เป็นขั้นที่ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการเรียนรู้จากสถานการณ์ในห้องเรียนไปสู่นอกห้องเรียน โดยครูผู้สอนจะเป็นเพียงผู้แนะคอยให้ความช่วยเหลือ และกิจกรรมที่ใช้ในขั้นนี้ส่วนใหญ่ก็คือ กิจกรรมบทบาทสมมติ เป็นต้น

2. การพูดเพื่อการสื่อสาร

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการพูดเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับการพูดเพื่อการสื่อสารและให้คำจำกัดความไว้ ดังนี้

2.3.1 ความหมายของการพูดเพื่อการสื่อสาร

Widdowson (2000, pp. 59-60) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การพูด หมายถึง เป็นการผลิตข้อมูล และส่งข้อมูล ซึ่งในการพูดจะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้พูดและผู้ฟังเพื่อเป็นการสื่อความให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน นอกจากนั้นการพูดยังสามารถดูได้จากการสื่อสารทางอวัยวะและกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ร่างกายได้อีกด้วย เช่น ท่าทาง การเคลื่อนไหว ไบหน้า เป็นต้น Thornbury (2002, p. 2) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การพูด หมายถึง กระบวนการที่ถ่ายทอดความหมายผ่านทางวาจา ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ การผลิตข้อมูล การรับข้อมูล และการประมวลผลข้อมูล

สมิตรา อังวัฒนกุล (2545, น. 167) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การพูด หมายถึง การถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจ ของผู้พูดให้ผู้ฟังรับรู้และเข้าใจถึงข้อมูลที่ผู้พูดต้องการจะสื่อ ซึ่งการพูดถือเป็นทักษะที่สำคัญที่ใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ในการเรียนการสอน และในการประกอบธุรกิจ

งามพริ้ง รุ่งโรจน์ดี (2548, น. 3) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การพูด หมายถึง การใช้คำพูด น้ำเสียง กิริยาท่าทาง เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ความต้องการ และความรู้ของผู้พูดเพื่อให้ผู้ฟังเกิดการรับรู้ รับฟัง คล้อยตามและตอบสนองต่อผู้พูด

พรสวรรค์ สีป้อ (2550, น. 163) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การพูด หมายถึง การสื่อสารทางวาจา ระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งแต่ละฝ่ายต้องการที่จะสื่อจุดประสงค์ของตนและตีความสิ่งที่ได้ฟังด้วยเช่นกัน

วิระเกียรติ รุจิรกุล (2553, น. 2) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การพูด หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ตลอดจนความต้องการของผู้พูด โดยการใช้ถ้อยคำ น้ำเสียงและกิริยาอาการ ประกอบกันเพื่อเป็นสื่อให้ผู้ฟังเกิดการรับรู้และความเข้าใจในจุดประสงค์ที่ผู้พูดต้องการจะสื่อ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความหมายของ ความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ หมายถึง พฤติกรรมแสดงถึงความก้าวหน้าด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี ที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษระหว่างผู้พูดและผู้รับ โดยผู้พูดต้องใช้ ความคิด ประสบการณ์ ความรู้สึก หรือลักษณะท่าทางอื่น ๆ ประกอบเพื่อให้การพูดนั้นเกิดความเข้าใจตรงกัน ทั้งสองฝ่าย โดยวัดจากการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน

3. บทบาทสมมติ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและหนังสือที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม บทบาทสมมติ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมบทบาทสมมติ และให้คำจำกัดความไว้ ดังนี้

3.1 ความหมายของบทบาทสมมติ

พรสวรรค์ สีป้อ (2550, น. 100) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า บทบาทสมมติ หมายถึง เป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่งซึ่งได้มีการวางบทบาทให้ผู้เรียนได้แสดงในสถานการณ์ที่กำหนดไว้ โดยที่ผู้เรียนนั้นต้องใช้จินตนาการว่าตนเองได้สวมบทบาทเป็นอะไร และทำการแสดงบทบาทเป็นบุคคลนั้น ๆ ออกมาตามความรู้สึก ความนึกคิด และประสบการณ์ของตนเอง เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้เข้าใจความรู้สึกความคิดของบุคคลอื่น ๆ รวมทั้งของตนเองอีกด้วย นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจในพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับบทบาทสมมติเช่นกัน

กาญจนา คุณารักษ์ (2552, น. 382) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า บทบาทสมมติ หมายถึง รูปแบบหรือวิธีการสอนหนึ่งซึ่งมีพื้นฐานมาจากแนวความคิดในการศึกษาเรื่องของคนและสังคมเพื่อที่จะช่วยให้สามารถหา ลักษณะเฉพาะของตนในสังคม อีกทั้งยังช่วยให้รู้จักการแก้ปัญหาจากความช่วยเหลือของกลุ่ม

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ทศนา แคมมณี (2559, น. 358) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า บทบาทสมมติ หมายถึง กระบวนการสอนที่ครูผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยที่ผู้เรียนต้องมีการสวมบทบาทในสถานการณ์ที่มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดง ทั้งในด้านความรู้ ความนึกคิด และพฤติกรรมที่สังเกตพบ มาเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ราชบัณฑิตยสถาน (2555, น. 334) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า บทบาทสมมติ หมายถึง วิธีสอนแบบหนึ่งที่ใช้บทบาทสมมติซึ่งจำลองมาจากความจริง เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความรู้สึกรู้สึกและพฤติกรรมของผู้อื่นโดยการที่ผู้เรียนต้องสวมบทบาทต่าง ๆ และแสดงออกตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตนเองเกี่ยวกับบทบาทนั้น ๆ แล้วได้ร่วมกันวิเคราะห์ถึงความคิดและการแสดงออกของผู้สวมบทบาทรวมทั้งความคิดเห็นของผู้เรียนอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทนั้น ๆ ซึ่งในการสวมบทบาทเป็นคนใดคนหนึ่ง หรือในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง และมีการแสดงออกตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตนเองเกี่ยวกับบทบาทนั้น ๆ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ใช้ในกลุ่มบำบัดหรือการพัฒนาผู้บริหารเพื่อช่วยพัฒนาความเข้าใจในบทบาทและสถานการณ์ต่าง ๆ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความหมายของ บทบาทสมมติ หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่ฝึกให้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรีได้สวมบทบาทเป็นตัวละครหนึ่งในสถานการณ์จำลองที่กำหนดขึ้นที่เหมือนกับสถานการณ์จริง เพื่อเป็นการฝึกการใช้ภาษา ทำทาง การแสดงออก และเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี จำนวนนักเรียน 40 คนโดยการใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
  2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
  3. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม พร้อมทั้งตรวจสอบ และเก็บคะแนน
  4. สอบถามความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
  5. นำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
- ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน แบบวัดความพึงพอใจ แล้วนำมาวิเคราะห์ ดังนี้
1. วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สูตร (E.I)

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตารางที่ 4.1

การวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของการพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวนนักเรียน	ผลรวมของคะแนนทดสอบ		ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)	ดัชนีร้อยละ
	ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน	ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน		
40	380	720	0.8010	80.10

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของการพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของการพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.8010 แสดงว่านักเรียนที่เรียนการใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ เท่ากับ 0.8010 หรือ ร้อยละ 80.10

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติมีความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 85.00 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 80 ความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.48)

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยพบว่า มีข้อค้นพบที่ควรแก่การนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่า 0.8010 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 80.10 สอดคล้องกับ กรรณิกา สร้อยบุตตา (2553) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.8017 แสดงว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 80.17 ทั้งนี้เนื่องมาจากค่าดัชนีประสิทธิผล แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ หรือความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษดีขึ้น และส่งผลให้มีความก้าวหน้าในการเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบและมีคุณภาพ สอดคล้องกับ กรรณิกา สร้อยบุตตา (2553) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบกับงานวิจัยของฐิติพงศ์ เหลืองสุวรรณ (2557) ได้ศึกษาเรื่องการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการพูดของผู้เรียนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เนื่องมาจากการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติสามารถพัฒนาความสามารถ หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความสุขกับการเรียนเพิ่มมากขึ้น

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.48) สอดคล้องกับ สุวัฒน์ชัย ฤนาพรณ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าขนอยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.60) ทั้งนี้ เนื่องจาก วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียน

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ได้มากขึ้น และเป็นวิธีการเรียนรู้ที่น่าสนใจและน่าติดตาม จึงทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ด้วยวิธีดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ฝ่ายวิชาการ หรือครูผู้สอนสามารถนำการพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไปใช้ และเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียนต่อไป

2. ก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ครูผู้สอนต้องศึกษาเนื้อหาสาระของแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ จุดประสงค์การเรียนรู้ และต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอนที่ผู้วิจัยระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจกับผู้เรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องหลักการ วิธีการ และขั้นตอนการเรียนการสอนแบบโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรกานต์ จังหาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ ดร. ประสพสุข ฤทธิเดช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้คำแนะนำปรึกษา และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆจนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภูษิต บุญทองเถิง อาจารย์ ดร. อนุสรณ์ จันทรประทักษ์ นางสาวเพ็ญ จันทรปรุ่ง นางสาวสมใจ กลิ่นอุบล นางสาวนุทรี มงคล ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา และให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนได้เครื่องมือการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู และขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี ตำบลคลองกระแชง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เป็นอย่างสูง ที่กรุณาอนุเคราะห์ให้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัย และอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง จนทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์.

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). คู่มือการจัดการสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรรณิกา สร้อยบุตตา. (2553). การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา कुमारักษ์. (2552). การออกแบบการเรียนการสอน Instruction Design. นครปฐม: คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ข่าวสด. (2562, มกราคม 1). ดัชนีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษนานาชาติชี้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
ของคนไทย. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก https://www.khaosod.co.th/bbc-thai/news_1784446
- งามพริ้ง รุ่งโรจน์ดี. (2548). ภาษาอังกฤษสำหรับวิศวกร เล่ม 2 : การเขียนและการพูดเพื่อเสนองาน.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย-ญี่ปุ่น).
- ฐิติพงศ์ เหลืองสุวรรณ. (2557). การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูด
ภาษาอังกฤษของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแม่ข่ายวิทยาคม อำเภอแม่ข่าย จังหวัด
เชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- เดอะแสตนดาร์ด. (2562, มกราคม 1). ดัชนีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษนานาชาติชี้ความสามารถในการใช้
ภาษาอังกฤษของคนไทย. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://thestandard.co/ef-epi-thailand/>
- ทิตินา แคมมณี. (2559). ศาสตร์การสอน รูปแบบการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บีบีซีไทย. (2562, มกราคม 1). ดัชนีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษนานาชาติชี้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
ของคนไทย. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-46093794>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้นฉบับปรับปรุงใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น จัดพิมพ์.
- พรสวรรค์ สีป้อ. (2550). สุดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษ นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ยุคใหม่. กรุงเทพฯ: อักษร
เจริญทัศน์.
- พรสวรรค์ สีป้อ. (2550). สุดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). ศัพท์ศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี. (2561). สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประจำปีการศึกษา 2561.
เพชรบุรี: โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี.
- วีระเกียรติ รุจิรกุล. (2553). ศิลปะการพูด : The Art of speaking . กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 -2579. กรุงเทพฯ: บริษัท
พริกหวานกราฟฟิคจำกัด.
- สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. (2542). แนวทางการประเมินตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ: ครูสภา
ลาดพร้าว.

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2548). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ*. กรุงเทพฯ: อุษาการพิมพ์.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2545). *การวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ชัย ฤณาพรรณ. (2555). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรม บทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).*
- Byrne, D. (1990). *Teaching oral English*. London: Longman.
- Harmer, J. (1992). *The practice of English language teaching*. London: Longman.
- Harmer, J. (2001). *The practice of English language teaching*. Harlow: Pearson Education.
- Hedge, T. (2008). *Teaching and learning in the language classroom*. Oxford: Oxford University Press.
- Richards, J.C. (2006). *Communicative Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Scott, R. (1981). *The communication in the classroom*. London: Longman Group.
- Searle, J.R. (2008). *Speech Acts*. New York: Cambridge University Press.
- Thornbury, S. (2002). *How to teach vocabulary*. Harlow Essex: Pearson Education.
- Widdowson, H.G. (2000). *Teaching English as communication*. Oxford: Oxford University Press.